

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

TOETSPROGRAMMA

Havo 4

2022-2023

Versiedatum: 5-9-22

Vastgesteld:

TOETSPROGRAMMA jaarlaag havo 4

In het toetsprogramma wordt beschreven welke toetsen er voor ieder vak in havo 4 worden afgenomen.

Bij iedere toets staat vermeld om wat voor soort toets het gaat en hoeveel keer de toets meetelt voor het rapportcijfer en/of voor het examendossier. Je vakdocent licht het programma voor zijn/haar vak toe in de les.

Twee maal in de week is er een toetsbanduur ingeroosterd. Soms wordt een toets op een ander moment in de week als cp (centraal proefwerk) afgenomen.

In het toetsrooster kun je vinden welke toets wanneer wordt afgenomen. De nummers van de toetsen in het toetsprogramma komen overeen met de nummers in het toetsrooster. Er wordt naar gestreefd om leertoetsen zoveel mogelijk in de toetsweken en toetsbanden te plannen.

Sommige toetsen worden afgenomen in de les. Dit zijn meestal vaardigheidstoetsen, presentaties, of praktische opdrachten. In een enkel geval worden er ook leertoetsen tijdens de les afgenomen.

Het toetsprogramma en het toetsrooster kun je vinden via de website van de school: ga naar Han Fortmann → schoolgids → toetsen en examens. De ingeroosterde toetsen verschijnen ook in je rooster in Zermelo.

Verklaring van de afkortingen:

PW = proefwerk	Een proefwerk wordt in principe afgenomen in een toetsuur of in een toetsweek*.
PO = praktische opdracht	Een praktische opdracht wordt in principe tijdens de les of buiten de les (bijvoorbeeld in het betalab of atelier) afgenomen. Een PO is een examenonderdeel.
VT = vaardigheidstoets	Een vaardigheidstoets wordt in principe tijdens de les afgenomen. Dit is een toets waarvoor niet geleerd hoeft te worden.
SE = schoolexamen	Een schoolexamen wordt in principe tijdens een toetsuur of een toetsweek afgenomen en is een examenonderdeel.
HSEV = herkansing SE	Eén van de in havo 4 gemaakte SE's mag herkanst worden in havo 5 (de V staat voor voorexamenjaar).
Pres = presentatie	Een presentatie wordt in principe tijdens de les afgenomen.
MO = mondeling	Een mondeling wordt afgenomen tijdens een toetsweek of op een ander moment in overleg tussen docent en leerling.
PR = praktijk / practicum	Een praktijkopdracht of practicum wordt tijdens de les of buiten de les (bijvoorbeeld in het betalab of atelier) afgenomen.
WS = werkstuk	Een opdracht waaraan in de les en/of thuis gewerkt wordt, waarvoor een cijfer wordt gegeven.
HD = handelingsdeel	Een handelingsdeel is een onderdeel van een vak wat in het kader van het examen wel gedaan moet worden, maar niet becijferd wordt. Een handelingsdeel moet naar behoren uitgevoerd worden, dit ter beoordeling aan de docent.

* In uitzonderlijke gevallen worden proefwerken tijdens de les afgenomen.

Afspraken toetsing in havo 4

1. De toetsbanden voor havo 4 zijn ingeroosterd op dinsdagochtend het 1^e uur en donderdagmiddag het 1^e uur.
2. Voor alle toetsmomenten geldt, dus ook voor het inhaaluur, dat afspraken gemaakt bij de ortho, dokter, fysio, etc., geen geldige reden zijn om niet naar de toets te komen, uitgezonderd spoedeisende gevallen.
3. Bij ongeoorloofd verzuim mogen leerlingen de toets niet inhalen; dit is ter beoordeling van de teamleider. Bij een niet tijdige afmelding, bij geen bericht en bij geen goede reden wordt de toets niet ingehaald en geldt het cijfer 1. Hierbij wordt ten allen tijde de teamleider geraadpleegd.
4. Als een leerling ziek is geweest, neemt hij de eerstkomende les contact op met de vakdocent. De regel is 'Toets gemist? Een week later inhalen.'
5. De inhaaluren zijn ingeroosterd op dinsdagmiddag het 9^e uur en donderdagmiddag het 9^e uur. Dus een gemiste toets op dinsdag wordt de week erop op dinsdag ingehaald en gemiste toetsen van donderdag worden de week erop op donderdag ingehaald.

HET EXAMENDOSSIËR

Het examendossier (ED) omvat alle onderdelen die meetellen voor het examen. Hieronder vallen schoolexamens (SE), praktische opdrachten (PO), handelingsdelen (HD) en het profielwerkstuk (pws).

Praktische opdrachten (PO's)

De praktische opdracht is een opdracht die bedoeld is om vaardigheden te beoordelen.

Hierbij kun je denken aan practica, onderzoeksopdrachten, literatuurstudie, opdrachten waarbij ICT functioneel gebruikt wordt, omgaan met informatie ten behoeve van meningsvorming, ontwerp opdrachten, etc.

Mogelijke presentatievormen bij een PO zijn:

- een geschreven verslag
- een essay of artikel
- mondelinge voordracht
- een reeks stellingen met onderbouwing
- een posterpresentatie met toelichting
- een product van een ontwerp opdracht met de bijbehorende documentatie
- een presentatie met behulp van media (bijv. audio, video, ICT)

Voorafgaand aan de beoordeling wordt bekend gemaakt welke beoordelingscriteria worden gehanteerd. De beoordeling wordt uitgedrukt in een cijfer afgerond op één decimaal. Je wordt op de hoogte gebracht van de uiterste inleverdatum. Indien je deze datum overschrijdt *zonder goede reden* dan heeft dat invloed op de beoordeling. Is de overschrijding minder dan twee weken dan zal het beoordelingscriterium 'planning' onvoldoende zijn en zal het behaalde cijfer lager zijn dan het cijfer voor een vergelijkbaar werkstuk dat wel op tijd is ingeleverd.

Is de overschrijding meer dan twee weken waarbij geen overleg heeft plaatsgevonden, dan kan dit worden aangemerkt als een onregelmatigheid, ter beoordeling aan de teamleider. Er kan geen cijfer worden gegeven voor een praktische opdracht die niet is ingeleverd. PO's maken deel uit van het examendossier (ED). Bij het ontbreken van ED-cijfers, waaronder PO-cijfers, kan je niet slagen.

Het handelingsdeel (HD)

Voor het handelingsdeel moeten opdrachten/activiteiten worden uitgevoerd waarvoor je geen cijfer krijgt. Denk hierbij aan een leesdossier, schrijfdossier etc. De beoordelingseis is dat de activiteit/opdracht naar behoren wordt gedaan. Dat laatste moet blijken uit een kort verslag of een notitie van de docent. Handelingsdelen maken deel uit van het ED.

Het profielwerkstuk (pws) en combinatiecijfer

Het schoolexamen omvat ook het profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk waarin kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen. Het profielwerkstuk wordt opgestart in het voorexamenjaar en afgerond in de eerste helft van het examenjaar. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Dat cijfer is onderdeel van het combinatiecijfer samen met ckv en maatschappijleer.

Het pws en het combinatiecijfer maken deel uit van het ED.

Onderdelen van het examendossier: SE¹, CE² en SK³

In de pta's is per onderdeel van het examendossier aangegeven of het deel uitmaakt van het schoolexamen (SE¹), van het centraal examen (CE²) en/of van de schooleigen keuzes (SK³).

HET EXAMENREGLEMENT

Op de schoolexamenonderdelen van dit pta (de SE's, PO's, HD's en het pws) is het examenreglement van toepassing. In het examenreglement is o.a. informatie te vinden m.b.t. herkansingen en herexamens, maatregelen bij te laat komen en onregelmatigheden, procedures voor verzoeken of klachten m.b.t. examenonderdelen, etc. Alle leerlingen in de bovenbouw nemen deel aan het examenprogramma en dienen dus op de hoogte te zijn van de inhoud van het examenreglement.

Het examenreglement is leidend en is te vinden op de website van de locatie Han Fortmann (ga naar de schoolgids en dan naar "toetsen en examens"). In gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist de directeur van de locatie Han Fortmann. Indien het examenreglement en/of het pta strijdig is met het eindexamenbesluit, dan geldt het eindexamenbesluit. De directeur van de locatie Han Fortmann is bevoegd zo nodig wijzigingen aan te brengen in het examenreglement en/of het pta. De eventuele wijzigingen worden van kracht veertien dagen nadat alle kandidaten schriftelijk op de hoogte zijn gebracht van die wijzigingen.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	40%	60%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Weging rapport	Weging % SE	Lengte in min.	Afname	Domeinen ⁴	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	20		100	TW1	A & B				Inhoud: -Bundel Bosatlas -Op te geven hoofdstukken uit Wereld; Arm & rijk ⁶ Hulpmiddelen: Bosatlas 55 ^e druk, gewone rekenmachine	Ja ⁵
2 / to1	SE (TO)	40	15%	120	TW2	A & B	X	X		Inhoud: -Wereld; Arm & rijk helemaal ⁶ Hulpmiddelen: Bosatlas 55 ^e druk, gewone rekenmachine	HSEV
3	Digi 1	3			In de les					-Gemiddelde van digitale SO's & voortgangstoetsen ⁷	-
4 /P01	PO	10	10%		Zie elo ⁸	A & F	X			-Onderzoek in eigen omgeving	-
5	PW	20		100	TW3	A & C				Inhoud: -Op te geven hoofdstukken uit Aarde; Systeem Aarde ⁶ Hulpmiddelen: Bosatlas 55 ^e druk, gewone rekenmachine	Ja ⁵
6	Digi 2	3			In de les					-Gemiddelde van digitale SO's & voortgangstoetsen ⁷	-
7 / to2	SE (TO)	40	15%	120	TW4	A & C	X	X		Inhoud: -Aarde; Systeem aarde helemaal + op te geven hoofdstukken uit Aarde; Leven in Europa ⁶ Hulpmiddelen: Bosatlas 55 ^e druk, gewone rekenmachine	HSEV

Domeinen:

A = Vaardigheden

B = wereld

C = aarde

D = ontwikkelingsland Brazilië

E = Leefomgeving

⁴ [aardrijkskunde havo versie 2 2023.pdf \(examenblad.nl\)](#)

⁵ Basiskennis. Bij cijfer lager dan 5,5 verplicht opnieuw maken voorafgaande aan volgende toets.

⁶ Bij de opgegeven hoofdstukken wordt verwacht dat naast het tekstboek ook de opdrachten en aantekeningen in het werkboek en de toegevoegde uitleg in PPT en clips worden bestudeerd.

⁷ Dit cijfer wordt aan het einde van het semester in SOM gezet.

Dit gemiddelde wordt alleen meegeteld indien deze voortgangstoetsen allemaal zijn gemaakt & het werkboek voor correct en volledig is afgetekend door de docent.

Indien het werkboek niet voor correct en volledig is afgetekend door de docent, dan wordt hier (na overleg met de teamleider) het cijfer 1,0 ingevuld.

⁸ Zie de ELO pagina over het PO voor de eerste en de tweede inleverdatum.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen ¹	Herkansing
1	PW	50	1		TB	B	Geldzaken: Ontvangsten en uitgaven	-
2	PW	100	2		TW1	B	Geldzaken: Ontvangsten en uitgaven, Consumptief Krediet en Hypotheken	-
3	PW	100	3		TW2	B	Geldzaken helemaal: (TW1+sparen en samenleven)	-
4	PW	100	3		TW3	B,E	Geldzaken en Ondernemen: Ondernemen, Marktonderzoek, Marketingplan	-
5	PW	50	2		TB	B,D,F,G	Eenmanszaak: Rechtsvormen, Beginbalans, Inkopen en Verkopen	-
6	PW	100	3		TW4	B,D,E,F,G	Geldzaken, Ondernemen en Eenmanszaak: Beginbalans, Inkopen en Verkopen, Kosten en uitgaven.	-
7	PR	-	1		jan-mrt '23	B,E,F	Praktijkopdracht Ondernemen	-

¹ Toegestane hulpmiddelen bij schriftelijke toetsen: gewone (niet grafische) rekenmachine.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	25%	75%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PR		1		Sept. 2022	A				Practicum: Microscopie	-
2	PR		1		Okt. 2022	A				Practicum: Osrose	-
3	PW	50	2		TW1	A, B1, E1, E2				PW thema 1: Inleiding in de biologie <i>Binas en gewone rekenmachine</i>	-
4	PR		1		Okt/nov. 2022	A				Practicum: Fysiologie	-
5	PW	50	2		TB	A, C2, D3, E3, F1, F3				PW thema 2: Voortplanting <i>Binas en gewone rekenmachine</i>	-
6	PW	50	2		TW2	A, E4				PW thema 3: Genetica <i>Gewone rekenmachine</i>	-
7 / P01	SE (PO)		2	10%	Jan-feb. 2023	A	X			PO1: tuinkers	-
8	PW	50	4		TW3	A, B8, C3, D4				PW thema 7: Ecologie en milieu <i>Binas en gewone rekenmachine</i>	-
9	PR		2		April-mei 2023	A				Practicum: Gedrag (Artis)	-
10	PW	50	4		TB	A, D2				PW thema 6: gedrag (BS3 tm 6)	-
11 / to1	SE (TO)	100	4	15%	TW4	A	X	X		SE thema 2+5+6: Voortplanting, regeling, waarneming en gedrag <i>Binas en gewone rekenmachine</i>	HSEV

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	15%	85%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode ⁴	Domeinen	SE ¹	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1 / to1	SE (TO)	100	1	5%	TW2	E	X		Hst 3 Be Sports Minded	HSEV
2 / to2	SE (TO)	100	2	10%	TW4	D	X		Hst 1 t/m 1.4 Be Sports Minded	HSEV
3	HD	100	-	nvt	Vv-zv	B/E	X		Sportoriëntatie, keuze uit waterskiën, paardrijden, snowboarden ed.	-

In havo 4 worden onderdelen van PO1 (Bsm-dossier Praktijk) en PO2 (Bsm-dossier Bewegen en organisatie) afgenomen.

Beide PO's behoren tot het SE en tellen voor 35% mee. De afronding van beide PO's vindt plaats in havo 5.

In onderstaande schema's is te zien welke onderdelen in havo 4 worden afgenomen.

Bsm-dossier Praktijk (SE - P01)

Weging in P01	Lengte in min.	Periode van afname ⁴	Weging rapport H4	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
3,5	100	Zv-hv havo 4	1	A/B/C	Kastie
3,5	100	Zv-hv havo 4	1	A/B/C	Horden
3,5	100	Hv-kv havo 4	1	A/B/C	Turnen, zwaaien
3,5	100	Hv-kv havo 4	1	A/B	Badminton
3,5	100	Kv-vv havo 4	1	A/B	(kick)Boksen
3,5	100	Kv-vv havo 4	1	A/B/C	Polsstokhoogspringen
3,5	100	Vv-zv havo 4	1	A/B/C	Atletiek, werpnummers
3,5	100	Zv-hv havo 5	-	A/B/C	Basketbal/handbal
3,5	100	Hv-kv havo 5	-	A/B/C	Turnen, springen
3,5	100	Kv-vv havo 5	-	A/B/C	Videoclip dance

Bsm-dossier Bewegen en organisatie (SE - P02)

Weging in P02	Lengte in min.	Periode van afname ⁴	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
7	100	Zv-hv havo 5	A/B/C	Trainingsschema
7	100	Kv-zv havo 5	C	Lesgeven aan een brugklas
7	100	Gehele jaar h4/5	C	Begeleiden sportdagen
14	100	Gehele jaar h4/5	C	Organiseren sportdagen

⁴ De periodes van afname lopen van vakantie tot vakantie, bijvoorbeeld: zv = zomervakantie.

Leerlingen hebben recht op een herexamen indien het SE-eindcijfer lager is dan 6. Het herexamen wordt afgenomen in de periode na SE3 in havo 5. Indien het cijfer voor het herexamen hoger is dan het eerder behaalde SE-eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke eindcijfer.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	100%	0%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Domeinen	SE ¹	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
P01	SE (PO)	n.v.t.	1	5%	A	X		Kunsta autobiografie
P02	SE (PO)	n.v.t.	2	10%	B en C		X	Design opdracht
P03	SE (PO)	n.v.t.	3	15%	B en C		X	Film opdracht
P04	SE (PO)	n.v.t.	6	30%	B en C	X		Onderzoek
P05	SE (PO)	n.v.t.	8	40%	B en C		X	Eindproductie

De hierboven beschreven praktische opdrachten (PO) bepalen het eindcijfer voor CKV. Dit eindcijfer is onderdeel van het combinatiecijfer op de cijferlijst van het eindexamen. Er kan voor de PO's van ckv geen vrijstelling verkregen worden.

Naast de hierboven beschreven praktische opdrachten moet de leerling de onderstaande handelingsdelen (HD) verrichten om het vak CKV af te sluiten.

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
	HD	n.v.t.		Periode 1	B	Professionele culturele activiteit (CAP) 1 ondernemen en verslag inleveren
	HD	n.v.t.		Periode 2	B	Professionele culturele activiteit (CAP) 2 ondernemen en verslag inleveren
	HD	n.v.t.		Periode 2	B	Professionele culturele activiteit (CAP) 3 ondernemen en verslag inleveren
	HD	n.v.t.		Periode 2	D	Reflectie op de opgedane ervaringen

Herexamen CKV:

Leerlingen hebben recht op een herexamen. Het herexamen vindt plaats in de periode voorafgaand aan de herfstvakantie in havo 5.

Het herexamen bestaat is een omvangrijk project waar veel tijd in gaat zitten en bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Je maakt als inleiding een **kunsta autobiografie** waarin jouw ervaringen met kunst en cultuur tot nu toe worden uiteengezet.
2. Je onderneemt een **culturele activiteit** naar keuze en verklaart op welke manier deze een aanvulling en verrijking op jouw ervaringen met kunst en cultuur vormt.
3. Naar aanleiding van deze culturele activiteit doe je een **onderzoek** op basis van een onderzoeksvraag en op dezelfde wijze als dit in het reguliere programma plaatsvindt.
4. Je neemt op tijd **contact op met je ckv docent** om je onderzoeksvraag goed te laten keuren.

Indien het cijfer voor het herexamen hoger is dan het eerder behaalde SE-eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke eindcijfer.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	30	1		TW1	AD	TrabiTour: Kapitel 1 Idiom/Grammatik	-
2		70	1				Kapitel 1 Textverstehen	-
3	PW	50	2		TB	E	Literatuurtoets Boek (titel volgt) (geen WB)	-
4	PW	50	2		TB	E	Schrijfpdracht met woordenboek	-
5	PW	30	1		TW2	AD	TrabiTour: Kapitel 2 Idiom/Grammatik	-
6		70	1				Kapitel 2 Textverstehen	-
7	MO	20	2		Vanaf jan. in les	C	Spreek- en gespreksvaardigheid n.a.v. Neuneinhalb	-
8	PW	30	1		TW3	AD	TrabiTour: Kapitel 3 Idiom/Grammatik	-
9		70	1				Kapitel 3 Textverstehen	-
10	VT	50	2		27 in les	B	Luistertoets van TT einde H4	-
11	PW	50	2		TB	A	Leestoets van TT einde H4	-
12	PW	50	2		TW4	AD	TrabiTour: Kapitel 4: Idiom/Grammatik	-
13		50	2				Kapitel 4: Textverstehen	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen ¹	Herkansing
1	PW	50	1		TW1		LWEO lesbrief Jong en Oud H1 t/m H4	-
2	PW	50	1		14		LWEO lesbrief Jong en Oud H6 + Vragers en Aanbieders H2	-
3	PW	100	2		TW2		LWEO lesbrief Jong en Oud helemaal + Vragers en Aanbieders H2	-
4	PW	50	1		24		LWEO lesbrief Vragers en Aanbieders H1 en H3	-
5	PW	100	2		TW3		LWEO lesbrief Vragers en Aanbieders H1 + H3 + H5	-
6	PW	100	2		TW4		LWEO lesbrieven Vragers en Aanbieders, Jong en Oud, Werk en Werkloosheid	-
HD	VT	50	0			J	In Havo 4/5 worden klaslokaalexperimenten uitgevoerd waaraan minimaal 1x deelgenomen dient te worden	-

¹ gewone rekenmachine

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	1		TB	A	CITO Leesvaardigheid	-
2	PW	50	2		TW1	D	Grammatica/Vocabulaire	-
3	PW	5	1		In de les	C	Presentatie	-
4	PW	50	2		TW2	E	Literatuur (short stories + 1 klassikaal gelezen boek)	-
5	PW	50	4		TW3	D	Schrijfvaardigheid	-
6	PW	50	4		In de les	B	Luistertoets	-
7	PW	50	2		TB	D	Grammatica/Vocabulaire	-
8	PW	50	2		in de les	E	Literatuur (individueel gelezen boek)	-
9	PW	100	4		TW4	A	CITO Leesvaardigheid	-
10	MO	20	4		TW4	C	Mondeling	-

Toelichting mondeling (toets 10):

De kandidaten voeren een gesprek in het Engels met de examinerator over twee boeken en discussiëren over diverse onderwerpen (aangedragen door de docent). Bij een onvoldoende voor het literatuurdeel van dit mondeling zal de kandidaat in Havo 5 twee boeken extra moeten voorbereiden.

Beoordelingscriteria:

Vorbereiding, begrijpelijkheid, vlotheid, correctheid, woordkeus, uitspraak en inzicht in gelezen boeken.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	10%	90%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	1		TW1	kennis				Woordenschat alleen F-N en structuurwoorden	-
2	PW	50	1		TB	kennis				Toets werkwoorden in tekstverband (met woordenboek)	-
3	VT	50	1		TW2	D				Schrijftoets B1 Delf (zonder woordenboek)	-
4	VT	5 à 10	1		In de les 22, 23	C				Mondeling Delf B1	-
5	VT	50	1		TB	kennis				Woordenschat alleen F-N en structuurwoorden	-
6	VT	100	3		TW3	A				Cito lezen Havoteksten (met woordenboek)	-
7	PW	50	1		In de les wk 36/37	B				Delf luistervaardigheid B1	-
8/to1	SE (TO)	50	3	10%	TW4	A	X	X		Leesvaardigheid: boekentoets (met woordenboek)	HSEV

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	totaal
	20%	80%	100 %

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1 / P01	SE (PO)	-	2	10%	Sept-okt	A B C	X			Tijdvak 1-2-3 en 4 (hfdst. 1 t/m 4) Kenmerkende aspecten en leerdoelen	-
2	PW	100	2		TW2	A B C				Tijdvak 5 + Stencils Brits Amerika	-
3	PW	50	1		TB	A B C				Tijdvak 6 + Stencil Brits Indie	-
4	PW	100	2		TW3	A B C				Tijdvak 7	-
5	PW	50	1		TB	A B C				Tijdvak 8	-
6 / to1	SE (TO)	100	2	10%	TW4	A B C D	X	X		Tijdvak 7 (alleen par. 2 verlichting) en 8 en 9.1 en 9.2 + K.A 27 t/m 36 waaronder staatsinrichting	HSEV

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100 %	100 %

Toets nr.	Toets vorm	Weging rapport	Weging % SE	Lengte in min.	Domeinen	Afname Periode	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	WS	3			B		Praktijkopdracht 1 boetseren	-
2	WS	1			C		Portfolio	-
3	PW	2		50	A1, A2	TW 1	Kunstgeschiedenis: Grieken tot en met romaans	-
4	WS	3			B		Praktijkopdracht 2 beeldhouwen	-
5	WS	1			C		Portfolio	-
6	PW	2		50	A1, A2	TW 2	Kunstgeschiedenis: gotiek tot en met barok	-
7	WS	3			B		Praktijkopdracht 3 bouwen	-
8	WS	1			C		Portfolio	-
9	PW	4		100	A1, A2	TW 3	Kunstgeschiedenis: neoclassicisme tot en met realisme	-
10	PW	4		100	A1, A2	TW 4	Kunstgeschiedenis: Arts en Crafts tot en met postimpressionisme	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	0%	0%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen en leerdoelen	Herkansing
1	VT	50	1		In de les	Toets Excel	-
2	VT	50	1		In de les	Toets Word	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	40%	60%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Afname periode	Weging % SE	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1 / P01	SE (PO)		2	Begin okt	9%	C Informatie E Architectuur	X			HTML en CSS Computerarchitectuur (hardware)	-
2	PW	50	1	TW1		C Informatie				HTML en CSS	-
3	VT	50	0			D Programmeren				Programmeren in Java FX	-
4	PW	100	2	TW2		D Programmeren				Programmeren in Java FX Met rekenmachine onderbouw	-
5 / P02	SE (PO)		2	Begin jan	9%	D Programmeren	X			Programmeren in Java FX	-
6	PW	50	1	TB23		C Informatie E Architectuur				Informatieverwerkende systemen Elementaire bewerkingen Computerarchitectuur (netwerken) Met rekenmachine onderbouw	-
7 / to1	SE (TO)	100	2	TW3	13%	C Informatie E Architectuur	X			Informatieverwerkende systemen Elementaire bewerkingen Computerarchitectuur (netwerken) Met rekenmachine onderbouw	HSEV
8	PW	50	1	TB		H Databases C3, C5				Databases	-
9 / to2	SE (TO)	50	2	TW4	9%	H Databases C3, C5			X	Databases	HSEV

Leerlingen hebben recht op een herexamen indien het SE-eindcijfer lager is dan 6. Het herexamen wordt afgenomen in de periode na SE3 in havo 5. Indien het cijfer voor het herexamen hoger is dan het eerder behaalde SE-eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke eindcijfer.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	nvt	nvt	nvt

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	WS		2		In de les	Maatschappelijk probleem en verslag. De leerling kan een maatschappelijk probleem herkennen. De leerling kan de link leggen tussen wat er daar gebeurt en hier. De leerling kan nadenken over welke oplossingen er mogelijk zijn. De leerling kan het bovenstaande onder woorden brengen.	-
2	Pres		4		In de les	Maatschappelijke discussie en PowerPoint presentatie De leerling weet wat een discussie is. De leerling kan een discussie voorbereiden. De leerling kan een stellingen maken. De leerling kan zijn mening onderbouwen. De leerlingen kan een discussie in de klas leiden.	-
3	WS		2		In de les	Ideaal Mensbeeld en collage / verslag. De leerling kan een definitie geven van het begrip. De leerling ontwikkelt een visie op dit onderwerp. De leerling kan de visie ook uitleggen en daarbij voorbeelden geven.	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	-	-	-

Toets nr.	Toets vorm ¹	Lengte in min.	Weging rapport	Periode van afname ²	Domein	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
1	PR	100	1	Zv-hv	A/B	Softbal: tactiek, opstelling/overnemen van honken bij het spel in combinatie met techniek
2	PR	100	1	Zv-hv	A/B	Voetbal: positie spel (overtalsituaties) , technische/ tactische oefenvormen / Hockey: positie spel (overtalsituaties) , technische/ tactische oefenvormen
3	PR	100	1	Mv-zv	A/B	Voetbal: positie spel (overtalsituaties) , technische/ tactische oefenvormen / Hockey: positie spel (overtalsituaties) , technische/ tactische oefenvormen
4	PR	100	1	Hv-kv	A/B	Basketbal: positie spel (overtalsituaties) , technische/ tactische oefenvormen
5	PR	100	1	Hv-kv	A/B	Keuze 1: - Zelfverdediging/ Judo: houdgrepen, kanteltechnieken, valbreken, beenwerpen, stoeispelen - Turnen: verschillen sprongen mbv trampoline, plank, uitbouw sprongen pta onderbouw - Bewegen op muziek: in groepsverband komen tot een dans van 8*8 tellen
6	PR	100	1	Kv-mv	A/B	Keuze 2: - Zelfverdediging/ Judo: houdgrepen, kanteltechnieken, valbreken, beenwerpen, stoeispelen - Turnen: verschillen sprongen mbv trampoline, plank, ringzwaaien. Uitbouw sprongen/ zwaaien pta onderbouw - Bewegen op muziek: in groepsverband komen tot een dans van 8*8 tellen
7	PR	100	1	Kv-mv	A/B	Badminton: spelregels, enkel/dubbel, spelen, technische/ tactische oefeningen
8	PR	100	1	Vv-zv	A/B	Atletiek: hoogspringen mbv flop techniek
9	PR	100	1	Kv-mv	A/B	Volleybal: tactiek, opstelling, set-up techniek, smash, blokkeren
10	PR	100	1	Vv-zv	C	Warming-up: het geven van een warming-up
11	HD	100	nvt	Vv-zv	B/E	Sportoriëntatie, keuze 1 uit diverse sporten
12	HD	100	nvt	Vv-zv	B/E	Sportoriëntatie, keuze 2 uit diverse sporten

NB: De kandidaat krijgt geen cijfer. Het vak moet met een *voldoende* of *goed* worden afgesloten. Daarbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de kandidaat. Alle praktische onderdelen hebben dezelfde weging in het voortgangsdossier. Het cijfer wordt omgezet in een o, v of g.

¹ PR = praktijkopdracht

² De periodes van afname lopen van vakantie tot vakantie, bijvoorbeeld: zv = zomervakantie

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	100%	0%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname	Domein	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	SE (TO)	50	2	10%	TB	B	X			Rechtsstaat I	*
to2	SE (TO)	100	3	15%	TW1	B	X			Rechtsstaat II	*
P01	SE (PO)	Gekoppeld aan to2	1	5%	TW1	A			X	Actualiteitentoets Wordt tegelijk met to2 afgenomen	-
P02	SE (PO)	-	2	10%	Lesweek 16	A, D	X			Onderzoek verzorgingsstaat	-
to3	SE (TO)	100	5	25%	TW3	C	X			Parlementaire Democratie	*
P03	SE (PO)	Gekoppeld aan to3	1	5%	TW3	A			X	Actualiteitentoets Wordt tegelijk met to3 afgenomen	-
to4	SE (TO)	50	6	30%	TW4	E	X			Pluriforme Samenleving	*

*** Herexamen:**

Leerlingen hebben recht op een herexamen. Het herexamen wordt afgenomen in de eerste periode van havo 5. Het herexamen bestaat uit de volgende onderdelen:

- Rechtsstaat
- Parlementaire democratie
- Pluriforme samenleving

Indien het cijfer voor het herexamen hoger is dan het eerder behaalde SE-eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke eindcijfer.

Het eindcijfer van maatschappijleer is onderdeel van het combinatiecijfer.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	15%	85%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	10		TB					Vorming H1: Samenleving en individu - geen	-
2	PW	50	15		TB					Vorming H2: Samenleving en bindingen - geen	-
3	PW	50	15		TW2					Hoofdstuk 5: Onderzoeksvaardigheden - geen	-
4	PW	Gekoppeld aan toets 3	5		TW2					Actualiteitentoets - geen	-
5		50	15		TW3					Hoofdstuk 4: Politiek in theorie - geen	-
6 / P01	SE (PO)		15	15%	Jan-april	A1-3, F, G	X			SWO	-
7	PW	50	20		TW4					Hoofdstuk 6: Politiek in de praktijk - geen	-
8	Pres	15	5		Sept-juni					Presentatie over actueel maatschappelijk probleem – digitale ondersteuning (powerpoint)	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	20%	80%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	3		TW1	A				Notenschrift, intervallen en Middeleeuwen	-
2	PW	50	2		TW2	A				Renaissance en Begrippen niveau 1	-
3	PW	50	2		Maart	A				Barok en Solfège	-
4	PW	50	3		TW3	A				Muziektheorie interv., driekl., toonsoort en toontrappen	-
5	PW	50	2		TW4	A				Muziekgeschiedenis Classicisme, Romantiek en 20 ^e eeuw	-
6 / P01	SE (PO)	Dagdeel	3	20%	Rond TW4	B	X			Musiceren in groepsverband, vocaal en/of instrumentaal	-
7 / P03	SE (PO)	nvt	2	Telt mee in H5	Doorlopend in H4,5	B	X			Individueel musiceer dossier af te sluiten in H5	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	10%	90%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen ⁴	Herkansing
1 / P01	SE (PO)	100	1	5%	Okt (les)	G1, I1	X	X		Experiment: Verslag over elektriciteit.	-
2	PW	50	2		TW 1	G1				Hfst 1: Elektriciteit	-
3	PW	50	2		TB	C1				Hfst 2	-
4	PW	100	2		TW 2	C1				Hfst 2: Beweging + Hfst 3 par 1: Materialen + lesbrief debiet	-
5	PW	100	2		TW 3	D1, C1				Hfst 4: Krachten + Hfst 3 par 2 en 4: Materialen	-
6 / P02	SE (PO)	100	1	5%	Mei (les)	G2, I3	X			Technische automatisering	-
7	PW	50	2		TW 4	B2, G1, G2				Hfst 5: Radioactiviteit + K2: Technische automatisering	-

⁴ Bij iedere toets is een zelf meegebrachte Binas en gewone rekenmachine toegestaan.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	20%	80%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1a	PW	50	(2)		In de les rond schoolweek 4	C				Spelling werkwoorden en overige spellingregels: indien het behaalde cijfer (1a) een 7 of hoger is kan de leerling kiezen: of in de toetsweek zijn cijfer verbeteren of vrijstelling voor deze toets in toetsweek 1.	Hoogste cijfer telt van 1a/1b
1b	PW	50	2		TW1	C			Spelling werkwoorden en overige spellingregels: (zie cijfer toets 1a)		
2 / to1	SE (TO)	100	2	20%	TW2	C + D	X			Schrijfvaardigheid gedocumenteerd betoog met argumentatiestructuur	HSEV
3	PW	50	1		Schoolweek 25	E				Literatuurgeschiedenis middeleeuwen: Karel en Elegast	-
4	PW	50	3		TW3	A + D				Leesvaardigheid	-
5	PRES		1		tijdens de les	B				Mondelinge presentatie	-
6	PW	50	1		laatste twee weken voor TW4	A				Leesvaardigheid: digitale toets	-
7	MO	10	2		TW4	B + D + E				Mondeling literatuur: vier gelezen boeken en literatuuurdossier naar behoren	-

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	100%	0%	100%

Dit pta is alleen voor leerlingen zonder wiskunde A of wiskunde B

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	Instaptoets	100	0%	Week 3	Onderdelen A, B en C van vier domeinen			Bij deze instaptoets worden alle rekendomeinen op referentieniveau 3F getoetst (met en zonder rekenmachine). Dit zijn de domeinen <i>Getallen</i> , <i>Verhoudingen</i> , <i>Meten & Meetkunde</i> en <i>Verbanden</i> . Bij alle domeinen worden onderdelen A (Notatie, taal en betekenis), B (Met elkaar in verband brengen) en C (Gebruiken) getoetst. Normale rekenmachine meenemen en toegestaan bij onderdeel 'met rekenmachine'.	-
2	SE (TO)	150	100%	TW2	Onderdelen A, B en C van vier domeinen	X		Alle rekendomeinen op referentieniveau 3F met en zonder rekenmachine. Dit zijn de domeinen <i>Getallen</i> , <i>Verhoudingen</i> , <i>Meten & Meetkunde</i> en <i>Verbanden</i> . Bij alle domeinen worden onderdelen A (Notatie, taal en betekenis), B (Met elkaar in verband brengen) en C (Gebruiken) getoetst. Normale rekenmachine meenemen en toegestaan bij onderdeel 'met rekenmachine'.	Havo 4 TW3 ⁴

⁴ De herkansingsmogelijkheid is voor leerlingen die hun cijfer van TW2 willen verbeteren en dat mag ook als het behaalde cijfer van TW2 een voldoende is. Het hoogste cijfer telt.

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	2		TW1	A, B, C	Chemie 4 havo hoofdstuk 1: Basis scheikunde, atoombouw, chemische binding, indeling stoffen, atoommassa, molecuulmassa en massapercentage.	-
2	PW	100	4		TW2	A, B, C, D	Chemie 4 havo hoofdstuk 2: systematische naamgeving, structuurformules en reacties van koolstofverbindingen. Chemie 4 havo §4.1 t/m §4.3: chemisch rekenen: significantie, chemische hoeveelheid, concentraties/ gehalten.	-
3	PW	100	4		TW3	A, B, C, D	Chemie 4 havo hoofdstuk 3 + 4: zouten, chemisch rekenen.	-
4	PW	50	4		TW4	A, B, C, D	Chemie 4 havo hoofdstuk 4, 5 en 7: water, oplosbaarheid, hydraten, onderzoek doen, chemisch rekenen.	-
5	VT	25 – 50	1		in de les		Bij een aantal onderwerpen wordt een vaardigheidstoets afgenomen in de les. Een gemiste toets wordt de eerstvolgende les ingehaald.	-
6	VT	25 - 50	1		in de les			-
7	VT	25 - 50	1		in de les			-
8	VT	25 - 50	1		in de les			-

Hulpmiddelen: Binas, gewone rekenmachine

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	2		TW1	A1, A2	Kunstgeschiedenis: Grieken tot en met romaans	-
2	WS		2			B en C	Praktijkopdracht schetsboek en eindwerkstuk	-
3	PW	50	2		TW2	A1, A2	Kunstgeschiedenis: gotiek tot en met barok	-
4	WS		2			B en C	Praktijkopdracht schetsboek en eindwerkstuk	-
5	PW	100	4		TW3	A1, A2	Kunstgeschiedenis: neoclassicisme tot en met realisme	-
6	WS		4			B en C	Praktijkopdracht schetsboek en eindwerkstuk	-
7	PW	100	4		TW4	A1, A2	Kunstgeschiedenis: Arts & Crafts tot en met postimpressionisme	-
8	WS		4			B en C	Praktijkopdracht schetsboek en eindwerkstuk	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	10%	90%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	1		6					Hoofdstuk 1 - Rekenregels en verhoudingen Werkboekje algebraïsche vaardigheden Toegestaan: normale rekenmachine en GR (niet in examenstand)	-
2	PW	100	2		TW1					Hoofdstuk 1 - Rekenregels en verhoudingen Werkboekje algebraïsche vaardigheden Hoofdstuk 3 - Tabellen en grafieken Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
3	PW	100	2		TW2					Hoofdstuk 3 - Tabellen en grafieken Hoofdstuk 5 - Lineaire verbanden Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
4	PW	50	1		24					Hoofdstuk 2 - Verwerken van data Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
5	PW	100	2		TW3					Hoofdstuk 2 - Verwerken van data Hoofdstuk 6 - Statistiek en beslissingen Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
6 / to1	SE (TO)	100	2	10%	TW4	B3 en D	X			Hoofdstuk 4 - Handig tellen Hoofdstuk 7 – Veranderingen Toegestaan: GR (niet in examenstand)	HSEV

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	0%	100%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	100	1		TW1		H1: Formules, grafieken en vergelijkingen Toegestaan: normale rekenmachine en GR (niet in examenstand)	-
2	PW	50	1		TB		H4: Werken met formules Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
3	PW	100	1		TW2		H3: Hoeken en afstanden Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
4	PW	100	2		TW3		H2: Veranderingen en H6 De afgeleide functie Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
5	PW	50	2		TB		H8: Goniometrie Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-
6	PW	100	2		TW4		H5: Machten, exponenten en logaritmen Toegestaan: GR (niet in examenstand)	-

Percentage examendossier	Klas 4	Klas 5	Totaal
	10%	90%	100

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	SE ¹	CE ²	SK ³	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
1	PW	50	1		TB					H1: Combinatoriek Toegestaan: OR (=onderbouwrekenmachine) en GR (GR) (niet in examenstand)	-
2	PW	100	1		TW1					H3: Kansrekening Toegestaan: OR en GR (niet in examenstand)	-
3	PW	50	1		TB					H4: Aanzichten en doorsneden Toegestaan: OR en GR (niet in examenstand)	-
4	PW	100	1		TW2					H2: Oppervlakte en inhoud Toegestaan: OR en GR (niet in examenstand)	-
5	PW	50	1		TB					H5: Kansverdelingen Toegestaan: OR en GR (niet in examenstand)	-
6	PW	100	1		TW3					H7: De normale verdeling Toegestaan: OR en GR (niet in examenstand)	-
7	PW	100	1		TW4					H6: Vectormeetkunde Toegestaan: OR en GR (niet in examenstand)	-
8 / P01	SE (PO)	75	0	10%		A			X	Kangoeroewedstrijd 2023 Let op: geen rekenmachine toegestaan.	Ja, in 2024

Herexamen:

Leerlingen hebben recht op een herexamen indien het SE-eindcijfer lager is dan 6.

Het herexamen wordt afgenomen in de periode na SE3 in havo 5.

De stof van het herexamen bestaat uit: H1 t/m 12.

Indien het cijfer voor het herexamen hoger is dan het eerder behaalde SE-eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke eindcijfer.